

กฎกระทรวง

มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ
มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และการคุมขังฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง มาตรา ๒๓ วรรคสาม มาตรา ๒๔ วรรคสาม มาตรา ๓๐ วรรคสาม และมาตรา ๓๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกัน การกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“นักโทษเด็ดขาด” หมายความว่า นักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓

“ผู้ถูกเฝ้าระวัง” หมายความว่า นักโทษเด็ดขาดซึ่งพ้นโทษและได้รับการปล่อยตัวแล้ว แต่ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ

“เจ้าพนักงานเรือนจำ” หมายความว่า เจ้าพนักงานเรือนจำตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะทำงานประจำเรือนจำ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามมาตรา ๑๖

หมวด ๑

การจัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาด

ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการประจำเรือนจำ ประกอบด้วย ผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธาน คณะทำงาน และเจ้าพนักงานเรือนจำอีกจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนซึ่งผู้บัญชาการเรือนจำแต่งตั้งเป็น คณะทำงาน โดยให้เจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งรับผิดชอบงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดเป็น คณะทำงานและเลขานุการ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะทำงาน ผู้บัญชาการเรือนจำอาจแต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานอื่นหรือผู้ทรงคุณวุฒิร่วมเป็นคณะทำงานด้วยก็ได้

ข้อ ๓ ภายในระยะเวลาสองปีก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดแต่ละราย ให้เจ้าพนักงานเรือนจำดำเนินการรวบรวมข้อมูลสำหรับการจัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ เพื่อเสนอต่อคณะทำงาน

ข้อ ๔ ให้คณะทำงานพิจารณาข้อมูลการจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดเป็นรายบุคคลตามที่เจ้าพนักงานเรือนจำเสนอ และให้เสนอความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและเหมาะสมในการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป รวมทั้งเสนอแนะวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้มาตรการดังกล่าวเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยให้คำนึงถึงปัจจัย ดังต่อไปนี้

- (๑) พฤติการณ์ความรุนแรงแห่งคดี
- (๒) สาเหตุแห่งการกระทำความผิด
- (๓) ประวัติการกระทำความผิดและโทษตามคำพิพากษา
- (๔) ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่น
- (๕) ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม
- (๖) ข้อบ่งชี้และความเสี่ยงหรือโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ
- (๗) ผลการแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัย
- (๘) ความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่กระทบสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับ
- (๙) ข้อเท็จจริงอื่น ๆ เกี่ยวกับการกระทำความผิดของนักโทษเด็ดขาด หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณากำหนดมาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะทำงานอาจให้นักโทษเด็ดขาดมาปรากฏตัวต่อหน้าคณะทำงานเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสภาพร่างกาย บุคลิกลักษณะ หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๕ เมื่อคณะทำงานพิจารณาข้อมูลการจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดรายใดและมีความเห็นเกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป ให้เจ้าพนักงานเรือนจำที่รับผิดชอบดำเนินการจัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ พร้อมทั้งความเห็นว่่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปหรือไม่ รวมทั้งวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้

มาตรการดังกล่าว ตลอดจนความเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของคณะกรรมการ เสนอต่อผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อพิจารณาส่งต่อไปยังอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ข้อ ๖ เมื่ออธิบดีกรมราชทัณฑ์ได้รับรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดพร้อมทั้งความเห็นแล้ว หากเห็นว่ารายงานและความเห็นมีความสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วให้เสนอต่อคณะกรรมการโดยเร็ว

ในกรณีที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์พิจารณารายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดและความเห็นแล้วเห็นว่า ยังมีความไม่สมบูรณ์หรือมีข้อมูลที่ยังไม่ครบถ้วน อธิบดีกรมราชทัณฑ์อาจส่งเรื่องคืนผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขได้

ข้อ ๗ การจัดทำและการเสนอรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดและความเห็นต่อคณะกรรมการตามหมวดนี้ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองร้อยเจ็ดสิบวันก่อนวันที่นักโทษเด็ดขาดรายนั้นจะพ้นโทษ

หมวด ๒

การพิจารณากำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ
และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษของคณะกรรมการ

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการพิจารณารายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดรายบุคคลและความเห็นตามที่กรมราชทัณฑ์เสนอ และมีความเห็นว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป

ในการพิจารณาของคณะกรรมการอาจเชิญผู้แทนคณะทำงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นมาให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๙ ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดไม่มีข้อบ่งชี้และความเสี่ยงหรือโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ และไม่จำเป็นต้องใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง ให้แจ้งกรมราชทัณฑ์ทราบ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป ให้เสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่คุมขังของนักโทษเด็ดขาดภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันก่อนวันที่นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นจะพ้นโทษและแจ้งกรมราชทัณฑ์ทราบ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้รายงาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมทราบ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินวันก่อนวันปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด

รายงานและความเห็นของคณะกรรมการที่เสนอต่อพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาด และความเห็นว่านักโทษเด็ดขาดสมควรใช้มาตรการใด รวมทั้งวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้มาตรการดังกล่าว

หมวด ๓

การเสนอความเห็นให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษของพนักงานคุมประพฤติ

ข้อ ๑๑ ในระหว่างการดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังหากปรากฏเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดได้ หรือผู้ถูกเฝ้าระวังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พบเหตุดังกล่าว เพื่อให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

ในการเสนอความเห็นตามวรรคหนึ่ง หากพนักงานคุมประพฤติพิจารณาแล้วเห็นว่าการใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษไม่เพียงพอต่อการป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ภายหลังได้รับการปล่อยตัว พนักงานคุมประพฤติอาจเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาขอให้ศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป

ข้อ ๑๒ การเสนอความเห็นของพนักงานคุมประพฤติตามข้อ ๑๑ ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) รายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาด พร้อมความเห็นของคณะกรรมการตามหมวด ๒ ของผู้ถูกเฝ้าระวังรายนี้

(๒) พฤติการณ์และรายละเอียดแห่งการกระทำที่เป็นเหตุให้ร้องขอให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ

(๓) ระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป

(๔) ข้อเท็จจริงอื่นใดหรือความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา

หมวด ๔

การเสนอความเห็นให้คุมขังฉุกเฉินของพนักงานคุมประพฤติ

ข้อ ๑๓ เมื่อปรากฏเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และมีเหตุฉุกเฉิน ซึ่งพนักงานคุมประพฤติพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดนั้นได้ ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่พนักงานคุมประพฤติทราบถึงเหตุดังกล่าว

ข้อ ๑๔ เหตุฉุกเฉินตามข้อ ๑๓ ให้หมายความรวมถึงเหตุดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ผู้ถูกเฝ้าระวังมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลอื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถใช้ในการกระทำความผิด

(๒) พฤติการณ์อื่นใดอันเป็นเหตุฉุกเฉิน

ข้อ ๑๕ การเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการตามข้อ ๑๓ ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูล ดังต่อไปนี้

(๑) พฤติการณ์และรายละเอียดแห่งการกระทำที่เป็นเหตุให้ร้องขอคุมขังฉุกเฉิน

(๒) ความเห็นและเหตุผลที่สมควรให้คุมขังฉุกเฉินและระยะเวลาที่สมควรคุมขังฉุกเฉินของผู้ถูกเฝ้าระวัง

(๓) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา

ข้อ ๑๖ เมื่อศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินแล้ว ให้กรมราชทัณฑ์นำตัวผู้ถูกเฝ้าระวังไปคุมขังฉุกเฉินตามคำสั่งศาล

ข้อ ๑๗ ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ หรือให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ภายในสิ่ววันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน แต่ต้องไม่เกินกว่าระยะเวลาที่ถูกเฝ้าระวัง

ข้อ ๑๘ การเสนอความเห็นของพนักงานคุมประพฤติตามข้อ ๑๗ ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูล ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาด พร้อมความเห็นของคณะกรรมการตามหมวด ๒ ของผู้ถูกเฝ้าระวังรายนี้

(๒) พฤติกรรมการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังของผู้ถูกเฝ้าระวัง

(๓) พฤติการณ์และรายละเอียดแห่งการกระทำที่เป็นเหตุให้ร้องขอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ หรือให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ

(๔) ระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป

(๕) ข้อเท็จจริงอื่นใดหรือความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๙ ภายในระยะเวลาสามร้อยวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ การจัดทำและการเสนอรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดและความเห็นต่อคณะกรรมการ และการเสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วก่อนวันปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด โดยไม่ต้องนำระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ และข้อ ๑๐ มาใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

สมศักดิ์ เทพสุทิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและระงับการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้การพิจารณาและการจัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาด การจัดทำรายงานของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันและระงับการกระทำความผิดซ้ำ และการทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้